

ЛІЛІЯ ЗОРЯ

ORCID iD: <https://orcid.org/0009-0003-9395-6449>

викладач I категорії, завідувачка відділом кіно-, телемистецтва
Краматорської мистецької школи №3

ГАЛИНА АНТОНОВА

викладач I категорії відділу кіно-, телемистецтва
Краматорської мистецької школи №3; магістр театральних мистецтв

ДМИТРО ІЗМАЙЛОВ

студент I курсу Харківської державної академії культури,
факультету аудіовізуальних мистецтв;
учень I класу поглибленого рівня відділу кіно-, телемистецтва
Краматорської мистецької школи №3

ДАНИЛО МАТВЄЄНКО

учень 4 класу базового підрівня відділу кіно-, телемистецтва
Краматорської мистецької школи №3
(Краматорськ, Україна)

©Зоря Л., 2024.

©Антонова Г., 2024.

©Ізмайлов Д., 2024.

©Матвєєнко Д., 2024.

ОТРИМАННЯ ПОЧАТКОВОЇ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

ПІД ЧАС ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ:

ДОСВІД НАПРЯМУ АУДІОВІЗУАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА

Мистецтво можна вважати своєрідною рефлексією, зараз це видно особливо добре. Проте навіть у нього є певні правила, які бажано знати, щоб опанувати галузь, до якої лежить душа. На щастя, наша держава піклується про культуру країни та підтримує розвиток мистецьких закладів освіти – від шкіл до університетів.

З технологічним розвитком зріс попит на професії, пов'язані з аудіовізуальним мистецтвом. Цей напрям досить великий та включає в себе сценарну справу, режисуру кіно та телебачення, операторську майстерність, монтаж відео, комп'ютерну графіку, анімацію.

У місті Краматорськ, яке стало відомим завдяки сумнозвісним подіям у 2014 році, функціонує єдиний в Україні на державному рівні відділ кіно-, телемистецтва. Учні в ньому розкривають свої режисерські, акторські, операторські та дизайнерські таланти. Викладачі та вихованці відділу

отримували престижні нагороди, за які згодом були відзначені преміями міського голови або стипендіями президента. Навіть тепер держава активно підтримує розвиток відділу, проте, звісно, з приходом війни в кожний дім колектив стикнувся з рядом викликів, до яких згодом адаптувався, як зміг. Однією з найбільших змін став перехід на дистанційну форму навчання, оскільки тепер учні відділу знаходяться в усіх куточках світу, де діють свої правила, які теж потребують адаптації.

Активна творчість під час війни – справа досить важка і навіть небезпечна. Тому було прийняте рішення змістити акцент з предметів, пов'язаних з фізичною присутністю, наприклад, операторська майстерність, постановка екранних робіт, на предмети, що можна опанувати на відстані, як-от графічний дизайн, мистецтво спостереження та основи монтажу. У зв'язку з цим також з'явилася низка проблем: що робити з учнями, які не мають технічного забезпечення для виконання роботи, а також з тими, хто знаходиться за кордоном та не може працювати зі звичними для навчання програмами. Дуже хотілося б, щоб компанія Adobe, додатки якої використовують по всьому світу, надавала можливість безкоштовного навчання на своїх програмах, але цього, на жаль, немає. Натомість розробники пропонують ліцензію для учнів та викладачів, яка не адаптована до українського ринку за ціною. Тому перше, з чого було розпочато вирішення проблем, – це пошук безкоштовних альтернатив, як для ноутбуків, так і для планшетів та смартфонів. На щастя такі альтернативи знайшлися, і діти змогли продовжити своє навчання.

Згідно з навчальною програмою опанування драматургії та режисури учні починають з невеликих за розміром форм: монтажна фраза, історія з трьох кадрів тощо. З часом вихованці набивають руку, етюди перетворюються на цілі короткометражні фільми. Саме за таку практику учні полюбили режисерську майстерність. Але війна все змінила. Викладачі зосередили свою увагу на теорії, яка раніше ігнорувалася учнями, а з переходом на електронний облік успішності навчання з'явилося трохи часу на пошук нових джерел інформації в іноземному середовищі. Треба сказати, що останнім часом кіновиробництво в цілому

зосередилось на естетичності картинки, часто при цьому поступаючись інтелектуальною складовою. На жаль, дистанційне навчання унеможливорює живу зйомку, проте відкриває можливості для погляду на драматургію кіно як на щось більш глибоке, навіть філософське. Викладачі на занятті активно залучають справи для розвитку креативності та навіть ігри, що сприяють кращому розумінню структури сюжету.

Окрім цього на заміну традиційним репортажам прийшли інформаційні відеороботи, для яких не потрібно знімати події, достатньо використання стокових відео. Тому робота відділу значно пришвидшилась, та за 2 роки навчання учні отримали 158 дипломів з різних конкурсів, що є абсолютним максимумом для колективу. Про конкурси теж варто сказати окремо, адже тепер українці є в кожному куточку світу, і вони залучають до співпраці міжнародні організації, так що тепер з'явилося багато фестивалів-конкурсів з міжнародним рівнем.

Важливо зазначити те, що опанування аудіовізуального мистецтва простіше адаптувати до сучасних реалій, адже театр та мистецтво хореографії коригувати складніше.

Проте якщо говорити про здобуття професії режисера чи оператора на академічному рівні, то слід врахувати той факт, що студенти не можуть, на жаль, повною мірою отримати практичні навички роботи в команді, а також не мають змоги пройти практику на студіях міста. Однак вищі навчальні заклади налагодили дистанційне навчання, роблячи акцент не на формі кінотвору, а на його змісті, що в майбутньому виведе драматургію України на новий рівень.

Список використаної літератури та джерел

1. Беспалий, А., Дегтярьова, Л. та Жмуренко, О., 2021. Використання цифрових інструментів для забезпечення ефективного дистанційного й змішаного навчання в кризових умовах. *Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти*, 15, сс.224–40.
2. Ткаченко, Л. В., 2021. Особливості впровадження дистанційного навчання в освітній процес закладу вищої освіти. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*, 75(3), сс.91–96.